

Sinf: 1-sinf | Fan: Matematika | Yondashuv: STEM asosida

Mashg'ulotning maqsadi

✦ O'quvchilar yassi (2D) va hajmli (3D) shakllarni farqlash, nomlash va ularni kundalik hayotdagi buyumlar bilan bog'lashni o'rganadilar. Ular shakllarning asosiy belgilarini (tomonlar, burchaklar, sirt, qirra) vizual ko'rib, taqqoslash orqali ajrata olishni o'zlashtiradilar.

Mashg'ulot davomiyligi

⌚ 30 daqiqa

Interfaol resurslar

Platformadagi interfaol resurslar 1-sinf Matematika darsligidagi **Yassi va hajmli shakllar** mavzusidagi topshiriqlar asosida tayyorlangan.

Muhim va asosiy nazariy qism

■ Yassi shakllar – bu tekislikdagi shakllar bo'lib, faqat uzunlik va kenglikka ega (masalan, kvadrat, doira).

● Hajmli shakllar – bu uch o'lchamli shakllar bo'lib, ularning bo'yi, eni va balandligi bor (masalan, kub, konus).

▲ Har bir shakl atrofimizdagi haqiqiy buyumlar (koptok, quti, tangacha) ko'rinishida uchraydi.

✚ Amaliy mashg'ulot: "Shakllarni farqlaymiz va joylashtiramiz"

🎯 Mashg'ulot maqsadi:

O'quvchilar yassi va hajmli shakllarni ajratadi, guruhlaydi, ularni haqiqiy buyumlar bilan bog'lab, joylashtirish orqali mustahkamlaydi.

📁 Mashg'ulot bosqichlari:

1. Shakl kartochkalarini ajratish

– O'qituvchi stolga yassi va hajmli shakllar kartochkalarini aralashtirib qo'yadi.
– O'quvchilar: "Bu yassi!" yoki "Bu hajmli!" deb aytib, ikkita savatga joylashtiradilar.

2. Shaklni hayotdagi buyum bilan bog'lash

– O'quvchi hajmli shakl (masalan: konus)ni oladi va aytadi: "Bu muzqaymoq shakli!".
– Yassi shakl: "Doira – bu soatga o'xshaydi!".

3. Shakllardan model tuzish (ixtiyoriy)

– O'quvchilar kub, to'rtburchak prizma, silindr shaklidagi qog'oz modellardan turli figura yig'adilar (masalan: uy, robot va h.k.)

STEM fanlar bilan integratsiyasi

Matematika

- O'quvchilar yassi (2D) va hajmli (3D) shakllarni ajratadi, ularni sanaydi, solishtiradi va nomlaydi.
- Ular shakllarni guruhlash, tartiblash, fazoda tasavvur qilish ko'nikmasini egallaydi.

Texnologiya

- O'quvchilar shakllarni haqiqiy buyumlar bilan bog'lashni o'rganadi (masalan, kub – sovg'a qutisi, silindr – gazlangan ichimlik idishi).
- Qog'ozdan model yasash orqali shaklning amaliy ko'rinishini yaratadilar.

Muhandislik

- Shakllarning qirradi, uchi, sirti kabi qismlarini aniqlaydi va ularni konstruktsiyalarda (masalan, uy modeli) qanday ishlatilishini tushunadi.
- O'quvchilar shakllarni birlashtirib sodda tuzilmalar yaratishga harakat qiladi.

Tabiiy fanlar

- O'quvchilar atrofdagi buyumlarning shakliga qarab vazifasini tushunadi (masalan: to'p – aylana, u aylanadi).
- Kuzatish, ajratish va bog'lash orqali tabiatdagi shakllarni farqlashni o'rganadi.

Qiziqarli fakt

- Dunyodagi eng ko'p ishlatiladigan hajmli shakl — bu **“to'rtburchak prizma”** (quti).